

תורה לא בשמים היא

לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה:

לא בשמים היא - שאלו היתה בשמים, היית צריך לעלות אחריה ולקמדה (ל. יב. ובפירוש רש"י) לכאורה אפשר להקשות על פירוש רש"י זה, כיצד אפשר "לעלות אחריה ולקמדה"? וכדאיתא בגיטין שהמתנה "על מנת שתעלי לרקיע" תנאו בטל, דזהו "תנאי שאי-אפשר לקימו".

והאמת שקושיא אלימתא זו מתרצת בקושיא אחרת: דלכאורה דברים אלו אמרם משה לדור שנקנסו לארץ, ל"ט שנה אחר מתן-תורה, ואם-כן בודאי שכלם יודעים שהתורה "לא בשמים היא", ומאי קמשמע-לן בזה ש"לא בשמים היא"? והתרוץ פשוט: במתן-תורה נתנו לישראל תורה שבכתב ותורה שבעל-פה. והנה, תורה שבכתב בודאי נתנה בארץ, דהא נכתבה בדיו על הספר. אלא שפרושה של תורה שבכתב - תורה שבעל-פה, שמעו ישראל מפיו של משה רבנו שקבלה מפי הגבורה בהיותו ארבעים יום על הר סיני.

ומשום הכי היה מקום לטעות שמוזמן לזמן צריך מישהו לעלות השמימה כדי לשמע טעמי תורה ולהורידם לישראל, ועל זה נאמר "מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אותה". - אף האמת היא ש"לא בשמים היא", ומאז שנתנה תורה לישראל בשעת מתן-תורה "קרוב אליך הדבר מאד" בעולם הזה.

י. ולא מעברא לנמא היא למימר מן יעבר
לנא לעברא דנמא ויפבה לנא וישמעננא
יתיה ונעברנה :

(יג) **וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם הוּא לְאמֹר מִי יַעֲבֹר־לָנוּ
אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקַּחֵהָ לָנוּ וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶתְּהָ וְנַעֲשֶׂנָּה:**

יז. ארי קריב לך פתגמא לתדא בפומך
ובלפך למעברנה :

(יד) **כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ
לַעֲשׂוֹתוֹ: ׀**

ז"י • כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ • התורה נתנה לכם בכתיב ובעל-פה.

♦ שבת קודש כ"ח אלול ♦

טו. חזי דיהבית קדמך יומא דין ית חיי וית
טבתא וית מותא וית בישא :

(טו) **רֵאָה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב
וְאֶת־הַמּוֹת וְאֶת־הָרָע:**

ז"י • אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב • זה תלוי בזה: אם תעשה טוב - הרי לך חיים, ואם תעשה רע - הרי לך המות, והכתוב מפרש והולך היאך.

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות פרשת וישלח כרך טו)

באזהרות הפלילות על קיום תורה ומצוות נאמר "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב... ובחרת בחיים". לכאורה, "וואה" האדם בעיני שכלו שדרך התורה והמצוות היא "חיים וטוב", ולשם מה יש צורך להזהיר שיבחר בחיים?

אשל אברהם - הרב אלאשילי

הטוב, והמות כנגד הרע (עפ"רא"ם).
אם תעשה טוב - הרי לך חיים,
ואם תעשה רע - הרי לך המות,
והכתוב מפרש והולך היאך - נראה
שאינן זה פירוש הכתוב "את החיים
ואת הטוב", אלא רש"י מפרש מעצמו
איך החיים תלויים בטוב, כפי שהכתוב
עצמו מפרש בהמשך. תורה טו

(טו) **את החיים ואת הטוב** - זה
תלוי בזה - מבאר בזה: שלכאורה היה
לו לומר "את החיים ואת המות", וכן
"ואת הטוב ואת הרע", שהם דבר
והיפוכו, לכן מבאר שהכתוב הזכיר
"את החיים ואת הטוב" ביחד, כיון
שאחד תלוי בשני, ולא שהטוב זהו
דבר נוסף על החיים. וכך פירוש
הכתוב: הנה נתתי לפניך החיים כנגד

(יד) **כי קרוב אליך** - התורה נתנה
לכם בכתיב - זהו פירוש "כי קרוב
אליך" (נח"י). או שזהו פירוש "בפיק",
שכן תורה שבכתב עיקרה בקריאה
בפה (באר בשדה).
ובעל-פה - זהו פירוש "בפיק" (נח"י). או
שזהו פירוש "ובלבבך", שכן תורה
שבעל-פה עיקרה בעיון הלב (באר
בשדה). תורה טו